

ЗВІТ НАВЧАЛЬНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ МУЗИКИ (2025 рік)

Навчальна лабораторія історії української та зарубіжної музики є структурним підрозділом Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. Підрозділ працює під керівництвом завідувачки кафедри історії української та зарубіжної музики професора Драч І. С.

Основна сфера діяльності лабораторії направлена на навчально-методичну роботу, наукову, профорієнтаційну та інформаційну.

- Лабораторія займається організаційно-технічним та методичним забезпеченням для проведення лекцій, практичних занять і консультацій з дисциплін музично-історичного і музично-теоретичного циклу. На базі навчальної лабораторії студенти-музикознавці проходили редакторську практику (Роксолана Пантюшенко, Діана Винник, Юлія Курятнік, 4 курс бакалаврату), архівну практику. ГРУДЕНЬ 2025.
- Лабораторія проводить відкриті методичні вебінари для широкого кола учасників (щорічні вебінари «Метаморфози методик викладання музично-теоретичних дисциплін та їх дослідження в історичній та сучасній перспективі»), відкриті лекції (співпраця з харківським вагнерівським товариством та участь в щомісячних засіданнях), майстер-класи (з членами журі конкурсу «Арт-журналістика – 2025» Панасюк В. Ю. і Саф'ян Д.). ТРАВЕНЬ 2025.
- Створення ютуб каналу «Музикознавці історики ХНУМ» кафедри історії української та зарубіжної музики та його наповнення. ЧЕРВЕНЬ 2025.
Посилання на канал https://www.youtube.com/@history_musicologists
- Лабораторія постійно займається:
створенням медіаконтенту: зроблено 22 **афіші**, фото і відео, з усіх кафедральних заходів, текстовий контент для соц. мереж, ютубу, оновлення сторінки навчальної лабораторії на сайті ХНУМ;
- розробкою і створенням **інформаційних листів** (6), **програм** (2), **положення про конкурс** (1), **збірки тез** за матеріалами наукових і методичних заходів кафедри (1);
- комунікаційною підтримкою конкурсу, проведенням онлайн засідання незалежного журі конкурсу Арт – журналістика та консультування учасників мистецьких проєктів кафедри в чаті телеграм каналу, а також перевірка творчих робіт студентів;
- створенням **сертифікатів підвищення кваліфікації** учасникам і спікерам вебінарів (32), сертифікатів учасникам Лифар квесту (15),

викладачам-керівникам конкурсних робіт Арт – журналістики і членам журі (22), викладачам-керівникам робіт на Олімпіаді (6); **грамот** переможцям Опера квесту (3), **дипломів** конкурсу Арт-журналістика (57) і Олімпіади (9).

- архівною роботою з фотоматеріалами, бібліографічними картками і їх підготовкою для створення наукових статей, доповідей викладачів університету (збір матеріалів з архіву Решетнікова Л. Б. для зав. кафедри Олександрової О. О.) упорядкування архівних даних Черкашиної-Губаренко М. Р.;
- комунікацією з викладачами і творчими співробітниками інших закладів мистецтва України, які впроваджують у своїй роботі цікаві і новітні методики викладання, мають новітній досвід в сфері музичної критики, роботі з архівами (НМАУ, НАККМ, ОНМА, ЛНМА, КМAM); з випускниками кафедри; з викладачами мистецьких закладів фахової передвищої освіти. Налагодження широких контактів для співпраці і обміном досвідом.
- Передача книжок, збірок тез наукового симпозіуму «Черкашинські читання» за всі попередні роки 4 випуски до Народної бібліотеки міста Прага (Чехія) для промоції видань університету. **ЧЕРВЕНЬ 2025.**

Участь здобувачів у мистецьких і наукових заходах:

1. За результатами всеукраїнського конкурсу «Арт – журналістика-2025» переможцями оголошено наступних студентів–музикознавців:

викладач проф. Мізітова А. А. СОФІЯ ПОЛЩУК, 4 курс бакалаврату, 2 премія в номінації «Рецензія»; ВАЛЕРІЯ ДЕМУСЬ, 4 курс бакалаврату, 2 премія в номінації «Нарис»; ЮЛІЯ КРАВЧЕНКО, 4 курс бакалаврату, диплом учасника; АНАСТАСІЯ БАДЕ, 4 курс бакалаврату, 3 премія в номінації «Творчий портрет»;

клас проф. Драч І. С. – СТАНІСЛАВ ТЯГУН, 1 курс магістратури, 2 премія в номінації «Есе»; КСЕНІЯ ТУЛУБЕНКО, 2 курс бакалаврату, спеціальний диплом «За висвітлення музичного життя ХНУМ»;

викладач доц. Сердюк О. В. – РОКСОЛАНА ПАНТЮШЕНКО, 3 курс бакалаврату, спеціальний диплом «За майстерність діалогу з митцями ХНУМ». **ТРАВЕНЬ 2025.**

2. З доповідями на V Черкашинських читаннях «Музика і театр в комунікаційному хаосі сьогодення» виступили аспіранти та студенти

клас доц. Анфілової С. Г – АНАСТАСІЯ ШНИРЬОВА

клас доц. Ващенко О. В. – АННА АУЛОВА

клас проф. Драч І. С. – СТАНІСЛАВ ТЯГУН і КСЕНІЯ
ТУЛУБЕНКО. ЛИСТОПАД 2025.

Інформація щодо творчих робіт:

1. Лисичка О. М., Дербас М. О. і студенти 4 курсу бакалаврату ПАНТЮШЕНКО Р., ВИННИК Д., КУРЯТНИК Ю. підготували наступний випуск щорічної кафедральної творчої роботи **«Імена аудіо історії Вебінарів»** - розшифровку для створення бази записів кращих вебінарів з навчально-методичного міжнародного проєкту **«Метаморфози методик викладання музично-теоретичних дисциплін в історичній та сучасній перспективі»**. Тривалість 8 годин. Оприлюднення: сторінка навчальної лабораторії на сайті ХНУМ і на офіційній сторінці кафедри історії української та зарубіжної музики в ютубі. https://www.youtube.com/@history_musicologists ГРУДЕНЬ 2025.
2. Драч І. С., Ващенко О. В. і Дербас М. О. уклали і підготували до публікації за результатами проведення проєкту **«ОПЕРА КВЕСТ онлайн 2025»** експериментальну книжку **«Телефонні опери»** - студентську збірку із семи оперних лібрето, написаних у співпраці з ChatGPT. Сім історій – і жодна не схожа на іншу. Книжка вирізняється не тільки сміливою формою, а і несподіваним творчим підходом до звичного цифрового елементу – телефонного номера. Те, що в нашій щоденності асоціюється з буденністю та ідентифікацією, тут набуває нового художнього життя. Цей експеримент демонструє не тільки рівень мовної і композиційної культури студентів, а й готовність до осмислення нових медіа як частини мистецької практики. Збірка включає згенеровані за допомогою штучного інтелекту синопсиси казкових опер, їх афіші, тексти ключових арій. ТРАВЕНЬ 2025.
Посилання на книжку на сторінці навч. лабораторії на сайті університету <https://num.kharkiv.ua/share/docs/nliuzm/TelefonniOpery.pdf>

Основні види творчої роботи:

Організація і проведення

1. Драч І. С., Сердюк О. В., Жданько О. М., Ващенко О. В., Кордовська П. А., Дербас М. О. провели щорічний Мистецький проєкт **«ОПЕРА КВЕСТ онлайн»** для студентів-музикознавців і виконавців різних років навчання. Темою цього річного **«ОПЕРА КВЕСТ онлайн»**, що відбувся 27 лютого 2025 року були **«Казки для дітей та дорослих»**. Матеріалом стали 10 опер: **«Чарівна флейта»** В. А. Моцарта, **«Попелюшка або Перемога доброчинності»** Дж. Россіні,

«Казки Гофмана» Ж. Оффенбаха, «Гензель і Гретель» Е. Гумпердінка, «Зима і Весна» М. Лисенка, «Дитя і чари» М. Равеля, «Жінка без тіні» Р. Штрауса, «Турандот» Дж. Пуччіні, «Давайте ставити оперу або Маленький сажотрус» Б. Бріттена. Захід відбувся на платформі Moodle ХНУМ. Учасниками квесту стали Марія Гулідова, Поліна Єрко, Ксенія Тулубенко, Софія Поліщук, Анастасія Балабанова, Вероніка Мостова, Роксолана Пантюшенко, Анастасія Баде, Анастасія Баздирева, Анна Ліпкіна, Алевтіна Руденко, Вероніка Місяновська, Вікторія Колодіна, Аліна Чуракова, Ірина Мовчан, Анастасія Галізова. Лауретами проєкту журі обрало СОФІЮ ПОЛІЩУК (1 премія), КСЕНІЮ ТУЛУБЕНКО (2 премія), АНАСТАСІЮ БАДЕ (3 премія). Посилання на групу тут <https://web.telegram.org/a/#-1002076877175> Посилання на сторінці навч. лабораторії на сайті ХНУМ тут <https://num.kharkiv.ua/2657-opera-kvest-onlajn> ЛЮТИЙ 2025.

2. Драч І. С., Анфілова С. Г., Жданько А. М., Ващенко О. В., Лисичка О. М., Дербас М. О. вперше провели мистецький проєкт «ЛИФАР КВЕСТ онлайн» до 120-річчя з дня народження видатного українського танцівника, балетмейстера, теоретика балету Сержа Лифаря. Поряд із студентами нашого університету ми запросили до участі в квесті студентів Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (спеціалізація хореографія), Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (спеціалізація хореографія), балетний клас Харківської хореографічної школи. Брили участь в проєкті 17 учасників. Захід відбувся на платформі Moodle ХНУМ. Всі учасники отримали сертифікати з відповідними власними рейтингами. Для тих учасників, які знаходяться в Харкові, призом було відвідування балету «Шопеніана» в ХНАТОБі. КВІТЕНЬ 2025.

Популяризація досягнень університету:

Організація і проведення

1. 16 -25 жовтня 2025

Навчально-методичний міжнародний проєкт вебінарів «Метаморфози методик викладання музично-теоретичних дисциплін в історичній та сучасній перспективі». Модератор Дербас М. О., зав. навч. лаб.

5 онлайн-вебінарів зі спікерами: Ірина Тукова доктор мистецтвознавства, доцент кафедри теорії музики НМАУ імені П. І. Чайковського та Олена Корчова, кандидат мистецтвознавства, доцент, ст. науковий співробітник ІПСМ НАМ України (Київ Україна); Олексій Гончар, доктор філософії, PhD,

ст. викладач кафедри історії музики КМAM імені Р. М. Глієра (Київ, Україна); Аділя Мізітова (Харків Україна), кандидат мистецтвознавства, професор кафедри історії української та зарубіжної музики ХНУМ; Олена Афоніна, доктор мистецтвознавства, професор НАКККМ (Київ Україна); Галина Овчаренко, композитор, кандидат мистецтвознавства, викладач в музичних закладах м. Брістоль (Велика Британія – Україна); круглий стіл провела Ірина Драч, доктор мистецтвознавства, професор ХНУМ Заявки на участь у вебінарах подали 60 учасників. Сертифікати підвищення кваліфікації отримали 26 учасників. Серед учасників були викладачі нашого університету, Київської музичної академії імені Р.М. Глієра, НАКККМ, НМАУ імені П. І. Чайковського, Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України, ОНМА імені А. В. Нежданової, Академії мистецтв Імені Павла Чубинського, Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка, Академії музики м. Дніпро, ІМФЕ імені М. Рильського НАН України, Волинського національного університету імені Лесі Українки, КЗ «Харківського фахового вищого коледжу мистецтв» ХОР, Кропивницького музичного фахового коледжу, Полтавського фахового коледжу мистецтв імені М. В. Лисенка, Волинського фахового коледжу культури і мистецтв імені І.Ф. Стравінського, Северодонецького фахового коледжу культури і мистецтв імені Сергія Прокоф'єва, Сумського фахового коледжу мистецтва і культури імені Д. С. Бортнянського, Рівненського музичного фахового коледжу РДГУ, Хмельницького фахового музичного коледжу імені В. І. Заремби, Чернівецького ОФКМ імені С. Воробкевича, Вінницького фахового коледжу мистецтв імені М. Д. Леонтовича. А також Івано-Франківської ДМШ №2 імені В. Барвінського, КЗМО «ДМШ №. 12 імені К. І. Шульженко» ХМР (м. Харків); ДМШ імені Л. Остапенко м. Бориспіль, «Чернігівської музичної школи 1 імені Стефана Вільконського», Київської вечірньої музичної школи #1 імені К. Г. Стеценка, ДМШ №9 м. Києва, ДМШ №39 м. Києва, Кременчуцької ДМШ №1 імені М. В. Лисенка.

Географія вебінарів охоплює майже всі області України. Відеозаписи вебінарів викладені на ютуб каналі кафедри https://www.youtube.com/@history_musicologists

Посилання на сайт університету тут <https://num.kharkiv.ua/2862-onlajn-vebinari-i-kruglij-stil>

2. Інформаційне ведення сторінки «Музикознавці-історики ХНУМ» у facebook – <https://www.facebook.com/profile.php?id=100067836291081> та Інстаграм <https://www.instagram.com/muzykoznavtziistoryky/> Ютуб https://www.youtube.com/@history_musicologists

Висвітлення етапів та умов вступної кампанії, пости з нагоди ювілейних дат та важливих подій в житті кафедри, університету.

Організація і проведення конкурсних заходів:

1. 28 квітня 2025. Організація і проведення Всеукраїнський конкурс «Арт-журналістика – 2025». Організаційний комітет: Драч І. С., Лобанова І. В., Борисенко М. Ю., Дербас М. О. На конкурс було подано біля 80-ти робіт в трьох вікових категоріях: здобувачі закладів вищої освіти; студенти мистецьких фахових коледжів; учні мистецьких шкіл, державних ліцеїв та закладів загальної середньої освіти. Вперше в цьому році до традиційних жанрових номінацій додалися декілька тематичних номінацій, серед яких «Події та особистості Харківського університету мистецтв». Географія учасників широка – Київ, Івано-Франківськ, Рівне, Дрогобич, Вінниця, Бахмут, Черкаси, Харків, Суми, Ужгород, Дніпро. **Склад журі:** Маріанна Чернявська (Харків), Валерій Панасюк (Київ), Андрій Корнєв (Харків), Юлія Коваленко (Харків), Лариса Абаншина (Харків), Дзвенислава Саф'ян (Львів). Посилання на сторінці навч. лабораторії на сайті ХНУМ <https://num.kharkiv.ua/art-zhurnalistika-2025>

2. 5 травня 2025. Щорічна теоретична Олімпіада – 2025 «Давайте творити музичний світ майбутнього» для здобувачів освіти мистецьких закладів фахової передвищої освіти. Організаційний комітет: Жданько А. М., Дербас М. О. **Склад журі:** Драч І. С., Жданько А. М., Анфілова С. Г., Лисичка О. М., Дербас М. О. Проведено 2 тури: 1 тур – складання особистого плейлиста «Мої музичні уподобання. Топ 10 улюблених хітів», 2 тур – творче завдання на тему «Музичний фестиваль мого міста». 8 учасників з 6 регіонів України.

3. Лауреати Арт-журналістики і Олімпіади Анна Крегул, Єгор Любарський, Максим Антропов стали студентами ХНУМ.

Наукові конференції:

Допомога в організації і проведенні

1. 28–29 листопада 2025. Міжнародний науковий симпозіум V Черкашинські читання. «Музика і театр в умовах комунікаційного хаосу сьогодення». 60 учасників, 7 секцій та 5 спеціальних заходів в рамках симпозіуму. Посилання на сайт ХНУМ <https://num.kharkiv.ua/v-cherkashinski-chitannya>

2. Підготовка, редагування і публікація збірки тез попередніх IV Черкашинських читань. 432 с. видавництво Траторія, Суми. Збірка

Публікації:

Дербас М. О. (2025) Мистецтво критики і пропаганди (з творчого доробку Павла Шокальського – рецензента харківських оперних вистав 1970–х років). Сила мистецтва: музичні, театральні та мистецтвознавчі артикуляції., зб. тез за матеріалами IV Черкашинських читань. ХНУМ. С.323–351.

Дербас М. О. (2025) статті, опубліковані на сайті ХНУМ, загалом 0,5 д.а.

«П’ять вебінарів і круглий стіл».

«Дружнє наукове ком’юніті зібралося на Черкашинських читаннях».

«Про складові успіху, постійну працю і позиціонування Ансамблю давньої музики ХНУМ імені І. П. Котляревського». Інтерв’ю з Олексієм Фартушкою.

«Студенти ХНУМ впевнено підкорюють сцену СХІД OPERA».

«Колегіальна робота і прем’єра барокової опери в Оперній студії ХНУМ».

«Міжнародний науково-методичний мистецький проєкт «100–річчя бандури в академічній школі»: конференція, воркшоп, круглий стіл, конкурс та концерти».

Дербас М. О. – редагування збірки «Сила мистецтва: музичні, театральні та мистецтвознавчі артикуляції», збірка тез за матеріалами IV Черкашинських читань ХНУМ. 2025. 432 с.

Доповіді на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях:

Дербас М. О. зав. навч. лаб. VIII міжнародний музикознавчий семінар

«Музикознавче слово в інформаційному контенті (пост) сучасності» 27–29.06.2025. Одеська національна музична академія імені Нежданової.

«Сучасні педагогічні технології в освіті на прикладі мистецького проєкту Опера квест у ХНУМ».

Дербас М. О. «SLATIN KHARKIV MUSIC DAYS», круглий стіл «Ілля Слатін та шляхи розвитку професійної музичної освіти в Харкові». 20.07.2025., доповідь «Музичне життя Харкова на зламі XIX–XX століть у версії Йосипа Миклашевського».

Дербас М. О. зав. навч. лаб Міжнародна наукова конференція до 125–річчя Львівської національної опери «Оперний театр у час історичних викликів: історична ретроспектива, сучасні меседжі» 9.10.2025. Львівський національний академічний театр опери і балету імені С. Крушельницької. «Еней, дракони і подорож у часі – Харківська опера доби loft stage».

Дербас М. О. зав. навч. лаб. Міжнародний науковий симпозіум V Черкашинські читання. 28–29.11.2025. ХНУМ. «Становлення в професії: пам'яті Марини Черкашиної-Губаренко».

Сертифікати Дербас М. О. зав. навч. лабораторії у 2025.

30 годин (1 кредит ECTS) ОНМА, VIII міжнародний музикознавчий семінар «Музикознавче слово в інформаційному контенті (пост) сучасності» 18–19.06.2025 (Одеса).

15 годин (0,5 кредиту ECTS) «SLATIN KHARKIV MUSIC DAYS», круглий стіл «Ілля Слатін та шляхи розвитку професійної музичної освіти в Харкові». ХНУМ. 20.07.2025 (Харків).

15 годин (0,5 кредиту ECTS) Інститут модернізації змісту освіти «Штучний інтелект в освіті: рівень PRO». 24.09.2025 (Київ).

24 години (0,8 кредиту ECTS) XXII Міжнародна школа-семінар «Сучасні педагогічні технології в освіті» 8–11.04.2025 (Харків).

грудень 2025

Дербас М.О.